

vedtoges uden afstemning.

Tredje næstformand (Povl Brøndsted):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

4) Første behandling af lovforslag nr. L 78:

Forslag til lov om kreditaftaler.

Af justitsministeren (Engell).

(Fremsat 22/11 89).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Lissa Mathiasen (S):

Justitsministeren siger i sin skriftlige fremsættelse, at dette lovforslag først og fremmest er et spørgsmål om at få gennemført et EF-direktiv fra 1986 om forbrugerkredit. Så vidt, så godt.

Men efter hvad jeg kan se, er der lagt ganske meget andet ind i det her lovforslag. Her tænker jeg i første omgang på, at dette lovforslag jo ikke blot drejer sig om køb af løsøre på kredit, men også om enhver form for kreditgivning til forbrugere. Dermed er det altså en væsentlig udvidelse af et i forvejen kompliceret, men også stort område.

På den baggrund undrer det mig lidt, at der ikke forud for fremsættelsen af det her lovforslag har været foretaget en høring af de berørte parter. Jeg tror ikke blot, det ville have været gavnligt for forslaget, om dette materiale havde foreligget, men lige så væsentligt ville det have været, set fra de berørte parter side, om de havde haft mulighed for at give deres besyv med forud for fremsættelsen.

I en sag som denne, men også generelt, betragter jeg det faktisk som af betydning for lovgivningen, at vi bevarer den interesse og det engagement, vi oplever udefra. Derfor kunne jeg godt tænke mig at stille det spørgsmål til ministeren: Hvad er begrundelsen for, at høringen ikke allerede har fundet sted?

Som jeg har sagt, er der tale om overflytning af en bestående lov, nemlig kreditkøbsloven, til det her lovforslag, ligesom der er tale om en ud-

videlse til at gælde anden form for kreditgivning over for forbrugere. Dermed er der lagt op til et meget omfattende lovgivningsarbejde med, vil jeg klart erkende, mange meget svært gennemskuelige områder indbygget.

Jeg synes, der rejser sig en række spørgsmål i relation til den forbrugerbeskyttelse, som vel er meningen med det her lovforslag. Er det totalt overført fra kreditkøbsloven, således at forbrugerbeskyttelsen svarer til det, der lå i den gamle lov? Og hvad med forbrugerbeskyttelsen i relation til de nye områder? Jeg er ikke helt sikker. Jeg kan i hvert fald konstatere, at der er behov for et meget grundigt udvalgsarbejde for at få belyst disse problemer og få skabt sikkerhed for, at de er medtaget i lovforslaget.

Det sidste, jeg vil tage fat i, er forslaget om oplysninger vedrørende de årlige omkostninger i relation til kreditgivning, altså spørgsmålet om den effektive rente. Det er jo korrekt, som det er nævnt i fremsættelsen, at dette krav har været diskuteret længe. Faktisk har Socialdemokratiet lige fra 1980, hvor kreditkøbsloven var til behandling, og frem til i dag gentagne gange fremhævet behovet for at få denne effektive rente oplyst. Vi har gentagne gange kæmpet for at give forbrugerne muligheden for at kunne sammenligne, for at kunne gennemskue de forskellige tilbud, der bliver givet i forbindelse med kredit, altså at kunne sammenligne på et ensartet grundlag, hvad det reelt koster at få kredit.

Men hver gang har de borgerlige partier og skiftende justitsministre været modstandere af denne klarhed, og man kunne derfor fristes til at stille spørgsmål om, hvor helhjertet justitsministeren nu går ind for forslaget. Måske er det mere et udtryk for, at der nu tilfældigvis foreligger et EF-direktiv, der stiller dette krav. Jeg er ikke sikker på, at jeg får svar. Afgørende er selvfølgelig også, at forslaget nu kommer, og skulle EF-direktivet være årsagen, ja, så må vi jo glæde os over det. I hvert fald er vi godt tilfredse med, at den ende er kommet med.

Men i den forbindelse er der én ting, der undrer mig meget: Hvorfor skal der gå helt frem til 1993, før det kan træde i kraft? Jeg tror ikke, at det vil være så forfærdelig omfattende et stykke arbejde for vore forretningsdrivende, pengeinstitutter m.v., så vi har nødt til at lade forbrugerne vente så længe på denne nødvendige forbedring. Derfor så Socialdemokratiet

[Lissa Mathiasen]

gerne, at denne tidsfrist frem til 1993 blev fjernet.

Som det nok kan høres, er der mange spørgsmål, som vi finder behov for at få klaret af under udvalgsarbejdet. Det håber jeg vil ske, jeg tror det også, og derfor vil vi se frem til et positivt udvalgsarbejde.

Karen Højte Jensen (KF):

Da mit partis ordfører, fru Grethe Fenger Møller, er forhindret i at være til stede, skal jeg på hendes vegne sige, at Det Konservative Folkeparti kan støtte lovforslaget.

Lovforslagets hovedsigte er at gennemføre EF-direktivet om tilnærmelse af de forskellige medlemslandes love og bestemmelser vedrørende forbrugerkredit. Formålet med dette direktiv er at tilnærme de nationale regler om forbrugerkredit, herunder specielt reglerne om, hvilke oplysninger forbrugerne skal have i forbindelse med indgåelse af en kreditaftale. Denne tilnærmelse skal ske, fordi lovgivningen på dette område er meget forskellig i de 12 EF-lande, hvilket kan føre til konkurrenceforvriddning mellem kreditgiverne i disse lande.

Direktivets sigte er således at fremme det indre markedes oprettelse og funktion og samtidig sikre forbrugerne i det store fælles marked et højt beskyttelsesniveau. Det sigte kan Det Konservative Folkeparti tilslutte sig.

Lovforslaget indebærer en klar forbedring af forbrugernes muligheder for at sammenligne forskellige kreditgivers tilbud. Man kan altså lettere, når man skal ud at gøre et større indkøb og ikke har råd til at betale kontant, overskue, hvilken af de forskellige kreditmuligheder der er mest fordelagtig, fordi loven bestemmer, at forbrugeren skal have besked om, hvad de årlige omkostninger for kreditten bliver, regnet ud i et fast procenttal. Forslaget er altså en styrkelse af forbrugernes stilling.

Det Konservative Folkeparti har bemærket, at tilsvarende regler vedrørende oplysning om de årlige omkostninger i procent allerede er indført i bl.a. Sverige, England og Vesttyskland. Reglerne i disse lande har ikke givet anledning til væsentlige problemer for de erhvervsdrivende, men selvfølgelig skal der gennemføres ændringer og justeringer i mange forskellige brancher, når lovforslaget træder i kraft, og jeg synes derfor, at det er rigtigt først at lade denne del af lovforslaget være gældende

fra 1. januar 1993. Dette giver dansk erhvervsliv en passende frist til at indrette sig på de nye regler.

Sluttelig har jeg med tilfredshed noteret mig, at visse af kreditkøbslovens særlige regler er medtaget i en forenklet og mere overskuelig form.

Leif Hermann (SF):

Undertiden kommer der jo noget rimelig fornuftigt ud af Danmarks medlemskab af EF, og dette direktivforslag – eller man kunne også godt sige det halvandet direktivforslag, som det jo i realiteten er – er udtryk for, at dette fornuftige nu også kommer forbrugerne til gode.

Det er jo en lang diskussion, som vi forhåbentlig hermed får afsluttet, en diskussion, der har stået på igennem en hel del år, i hvert fald siden man begyndte at behandle det direktivforslag, der blev vedtaget i 1986. Det centrale spørgsmål i dette lovforslag er spørgsmålet om omkostningerne ved indgåelse af kreditaftaler.

Jeg ved ikke, hvor mange indvendinger der har været fra dansk erhvervsliv og for den sags skyld også fra de borgerlige partier i tinget mod at fastlægge et princip, og nu har man så fundet frem til, at det skal være den såkaldte interne rentes princip.

Den interne rentes princip er i et bilag til lovforslaget forklaret på en ualmindelig ufolkelig måde, så jeg skal afstå fra at forholde mig positivt eller negativt til det, men blot gøre opmærksom på, at dette princip åbenbart er et, der kan fungere, idet det efter det oplyste fungerer i andre lande.

Vi synes også, at det er væsentligt, at man har brugt lejligheden til at indarbejde den gamle kreditkøbslov, som i øvrigt ikke er så gammel, i lovforslaget, så forbrugerne herved får en rimelig eller i hvert fald en væsentlig bedre oversigt over deres retsstilling, når det drejer sig om aftaler om kredit.

Men jeg vil godt benytte lejligheden til at sige, at nok synes forslaget rimeligt gennemarbejdet, og nok synes forslaget for sådan nogle som os, der jo har det som en pligt at læse sådan nogle ting igennem og sætte sig ind i dem, måske nok overskueligt og vel forståeligt. Men der er næppe tvivl om, at vi for det første under udvalgsarbejdet, som fru Lissa Mathiasen nævnte det, må gennemarbejde ganske mange spørgsmål, og at der, når lovforslaget til sin tid er ved-

[Leif Hermann]

taget, bliver et ganske stort vejledningsarbejde fra Justitsministeriet og forbrugerorganisationerne over for dels erhvervslivet – og det vil altså sige de institutioner, de handlende, der indgår kreditaftaler – og for forbrugerorganisationernes vedkommende over for forbrugerne, således at folk virkelig for en gangs skyld, kunne man sige, får en fast og sikker fornemmelse af, hvordan deres retsstilling er.

Lad mig afslutningsvis sige, at jeg har det som fru Lissa Mathiasen, jeg kan undre mig lidt over denne dato, den 1. januar 1993. Det plejer gerne at hedde »inden udgangen af 1992«, når vi taler i EF-vendinger, for så er det noget med det her vidunderlige indre marked, der træder i kraft, og det får alle positive tanker til at samle sig om den dato. Jeg synes også, det er lidt småsent at lade det indre markeds skæringsdato være afgørende for, hvornår danske forbrugere skal have den retsstilling, som lovforslaget tilsiger dem for så vidt angår spørgsmålet om oplysning om omkostningerne ved forbrugerkreditter.

Nu har dansk erhvervsliv faktisk, siden vi begyndte behandlingen af det gamle direktivforslag, kunnet indstille sig på, at man nødvendigvis på et eller andet tidspunkt måtte ende med at få en ordning i Danmark, der var mere gennemsigtig end det, der hidtil har været gældende. Så er det lidt fjollet, at erhvervslivet skal have mellem 6 og 7 år til at indstille sig på noget så banalt som at oplyse om omkostningerne ved kreditgivning. Jeg vil mene, at vi nok under udvalgsbehandlingen må arbejde ganske meget på at få fremrykket ikrafttrædelsesdatoen, sådan at vi ikke slavisk følger udgangen af 1992 og det indre marked.

Vi tilsiger en konstruktiv indsats under udvalgsarbejdet og håber på, at arbejdet ikke bliver større, end at vi kan få lovforslaget vedtaget, sådan at det træder i kraft, ikke den 1. januar 1990 – meget kan vi nå i Folketinget ved at tage os gevaldigt sammen, men det tror jeg ikke man når – men i hvert fald inden samlingen er slut.

Pia Larsen (V):

Da mit partis ordfører, hr. Jørgen Winther, ikke kan være til stede, har jeg lovet at sige følgende:

Lovforslaget gælder for alle kreditaftaler med forbrugere, uanset hvad den nye kredit anvendes til. En kreditaftale defineres som en af-

tale om kredit i form af udskudt betaling, lån eller anden form for finansiel ydelse i ikke-erhvervsmæssige forhold. Dog gælder visse af reglerne også erhvervsmæssige låneforhold.

Loven gennemfører en øget regulering af kreditaftaler, herunder de krav, man stiller til kreditgiver, for at aftalen kan betegnes som gyldigt indgået. Den nuværende kreditkøbslov regulerer beskyttelsen af forbrugerne ved kreditkøbsaftaler, og det er denne beskyttelse, der nu øges.

Dette sker ved, at forbrugeren før indgåelsen af en kreditaftale skal have information om omkostningerne ved aftalen udregnet på årsbasis. Disse oplysninger skal være specificeret således, at forbrugeren har et fuldstændigt og sammenligneligt overblik over omkostningerne, således at disse umiddelbart kan sammenlignes med konkurrerende tilbud.

Det nye lovforslag omfatter alle kreditaftaler til forbrugere, hvor den tidligere kreditkøbslov kun omfattede køb på kredit. Ændringen sker på grundlag af et EF-direktiv, som Danmark er forpligtet til at gennemføre som lov, således at vore regler på området tilpasses de øvrige medlemslandes regler.

En sådan tilpasning sker, for at forbrugerne i hele EF ved indførelsen af det indre marked i 1992 bedre kan sammenligne kredittilbud, således at kreditgivningsvirksomheder kan opnå alle EF-borgere som mulige kunder og forbrugere sikres ved ensartede regler i hele EF, uanset hvor de indgår aftalen. Herved sikres konkurrencen mellem de forskellige europæiske kreditgivningsinstitutter til gavn for forbrugerne og forhåbentlig også de danske kreditgivningsinstitutter.

Venstre kan støtte lovforslaget og ser frem til et positivt udvalgsarbejde.

Knud Lind (FP):

Dette lovforslag er ikke blot et spørgsmål om et eller andet bureaukratisk EF-direktiv, men forslaget er et tydeligt bevis på, at regeringens afbureaukratiseringsplan kun er et konservativt fata morgana, som for længst er forsvundet ude i horisonten.

I forbindelse med gennemførelsen af dette EF-direktiv tager man den gamle kreditlovgivning og poster oveni, og det er jo ligesom at hælde gammel vin på nye flasker. Man må undre sig over, at en højkonservativ minister stiller et sådant forslag.

[Knud Lind]

Hvis jeg skal være meget flink, så vil jeg sige, at forslaget er uanvendeligt i sin nuværende form; så har jeg været meget høflig. Hvis hovedsigtet er at skabe klarhed, dvs. klarhed over kreditgivning, således at borgerne kan forstå det, så er det ganske uanvendeligt, men hvis hovedformålet er at regulere og regulere og regulere ned til mindste detalje, ja, så er forslaget anvendeligt. Men det mener jeg ikke er det, der ligger i De Konservatives plan om at afbureaukratisere; der skal ikke være reguleringer og reguleringer hele vejen igennem.

Man skriver på side 21, punkt 13, under høringsmyndigheder:

»Lovforslaget er samtidig med fremsættelsen sendt til høring hos følgende myndigheder og organisationer . . .«

Og så kommer der en hel remse, den vil jeg ikke trætte Folketinget med – og slet ikke dem, der skal citere – for der er så mange. Det undrer mig, og jeg tror sådan set, at justitsministeren kunne lære lidt af miljøministeren. Miljøministeren har jo lavet en lovpakke for lang tid siden, og den har været til høring, Naturfredningsforeningen og Landboforeningerne og mange andre har svaret op til flere gange, og der er lavet nogle småændringer og nogle justeringer.

Men her gør man det modsatte, man knalder det lige ud, og så siger man: Samtidig kan vi da altid høre, om der skulle være nogen inden for erhvervslivet, som ikke rigtig synes om det, og så kan de da altid komme med et par ting, men nu har vi altså lavet lovforslaget. Og når man kender Justitsministeriets embedsfolk, så er jeg ikke sikker på, de sådan lige er til sinds at lave det hele om, fordi Foreningen af Dommerfuldmægtige, Advokatrådet eller Industriministeriet har nogle indsigelser.

Man undrer sig over, at en konservativ minister kunne finde på sådan noget, for man kunne lige så godt sige: Vi vil blæse på dansk erhvervsliv, nu laver vi et forslag her, og så ryger det ellers lige ud.

Jeg må give den socialdemokratiske ordfører, der netop nævnede, at det er lidt underligt, at man ikke har sendt det her ud til høring forlods, ret. Det kunne jo være, fordi ministeren måske har smølet med denne her sag, for det er jo en gammel 1986-sag, der nu pludselig kommer op. Man kan jo også se uviljen imod det ved, at man skyder ikrafttrædelsen ud til 1993.

Der ligger en indbygget modvilje mod alt det her.

Under punkt 14 i lovforslaget skriver ministeren, og det er næsten det, der gør mest ondt: »Lovforslaget skønnes ikke at indebære økonomiske eller administrative konsekvenser af væsentlig betydning«, og så kommer det værste, »for det offentlige«.

Jamen det var dog glædeligt, at der ikke er nogen konsekvenser for det offentlige, og så spørger jeg ministeren: Kan ministeren give samme garanti for dansk erhvervsliv? Det ville da være glædeligt, men det tror jeg bestemt ikke at ministeren kan med den udformning, dette lovforslag har fået.

Derfor ville jeg godt høre, hvad det egentlig koster dansk erhvervsliv, det, ministeren har smidt på bordet her: hælde en gammel lov oven på et nyt EF-direktiv og rode det godt sammen og så få nogle embedsmænd til at knalde nogle paragraffer op. Hvad koster det dansk erhvervsliv?

Jeg kan sige ministeren, at medmindre ministeren har nogle helt klare tal for det her, så siger Fremskridtspartiet i afbureaukratiseringens navn nej og nej og atter nej til dette forslag.

Kirsten Lee (RV):

Det Radikale Venstre støtter lovforslaget, for for os at se er det forbrugervenligt på den måde, at forbrugere får langt bedre mulighed for at se, hvad omkostningerne egentlig er, når de køber på afbetaling. Det gør det nemmere at gennemskue forskellige afbetalingstilbud, som de handlende reklamerer med.

Og fra den synsvinkel er vi i Det Radikale Venstre såmænd godt tilfreds med, at forslaget ikke har været til høring endnu, for når organisationerne udtaler sig, er det ikke altid til forbrugernes fordel.

Jeg synes også, det er værd at sige til hr. Knud Lind, at vi så sandelig ikke håber, at Justitsministeriets embedsmænd begynder at skrive forslaget om, afhængigt af hvad hørings svarene siger. Det er da indlysende, at vi her i Folketinget skal tage stilling til, om der skal ændres afhængigt af høringsforslag eller ej, det er ikke en embedsmandsopgave.

Jeg kan godt se, at det er besværligt, såfremt de handlende skal regne efter den formel, som er angivet i forslaget side 12. Jeg er i hvert fald ikke i stand til at sige, om den er korrekt. Man

[Kirsten Lee]

må regne med, at justitsministeren udsender et eller andet forståeligt, så folk kan beregne det dér med det successivt tilnærmelsesvis, for det har vi andre ikke lært ret meget om i folkeskolen.

Men hovedpunktet er i hvert fald, at de handlende har regnemaskiner til formålet, for det er jo ikke dem alle, der er eksperter i det, der hedder den interne rente. Og da man i de andre EF-lande kan finde ud af at foretage disse beregninger, så kan vores handlende selvfølgelig også finde ud af det uden problemer.

Kortvarige kreditter er undtaget fra loven, og det synes vi er i orden. Vi er også enige i, at loven skal udvides til at omfatte andre aftaler end afbetalingsaftaler, og vi er godt tilfreds med, at f.eks. kassekreditter også er omfattet. Nationaløkonomisk er det fornuftigt at vise folk, hvor dyrt det egentlig er at låne penge.

(Kort bemærkning).

Knud Lind (FP):

Den sidste taler nævnede, at hun bestemt ikke håbede, at der vil blive lavet om på dette forslag efter høringssvarene, og det var os herinde, der lovgav osv. Det er da rigtigt nok, men fru Kirsten Lee burde måske lige frekventere miljøministeren et øjeblik om miljølovpakken, for det er jo netop det, der er sket dér. Efter at Naturfredningsforeningen og Foreningen Urt, og jeg ved ikke hvem har gjort indsigelser, så laver man det hele om.

Men den stakkels justitsminister, der står med et bureaukratiseringsforslag, som faktisk kan gå ind i Guinness' Rekordbog, må slet ikke røre noget som helst; det synes jeg nok er lidt urimeligt.

Og jeg håber da på, at ministeren kan svare mig på, hvad det her egentlig koster dansk erhvervsliv. Jeg tænker både på rent administrative udgifter og på, hvad det koster også i andre henseender, når man skal lave alt det her ned til mindste detalje.

Jeg håber på, at det her lovforslag vil få en så lang behandling, at man til slut fra dansk erhvervsliv i hvert fald får ministeren til at hælde noget af den gamle vin tilbage og får gjort det noget mere simpelt, end det er i den nuværende form.

Man er nået så langt ud, at jeg sad og tænkte på Einstein, da jeg så formlerne, som man på et af bilagene nu var begyndt på, og jeg tænkte

ved mig selv: stakkels dame, der skal ind i Illum og købe julegaver og så skal begynde at kigge på disse formler forinden. Det går galt, og det er derfor, jeg siger til ministeren: Det går også galt for de små erhvervsdrivende.

(Kort bemærkning).

Leif Hermann (SF):

Ja, jeg kom nu mere til at tænke på hr. Knud Lind, da jeg så den formel.

Men lad mig sige til hr. Knud Lind, at hvis de lovudkast, som miljøministeren er i gang med at lade gennemgå en ualmindelig besværlig fødsel, nogen sinde bliver til lovforslag, så vil der også komme nogle høringssvar derefter. Jeg hører ikke til dem, der synes, at det er så skrækeligt, at Justitsministeriet har valgt den praksis samtidig med fremsættelsen her i Folketinget at sende forslagene ud til høring. Det giver os dels et pusterum, og dels stiller det selvfølgelig også krav om nogle selvstændige overvejelser, og de krav har jeg ikke noget imod at imødekomme.

Nør Christensen (CD):

Jeg har forstået, at justitsministeren er medlem af Det Konservative Folkeparti, med streg under Folkeparti, og qua mit personlige kendskab til ministeren ved jeg også, at justitsministeren er overordentlig grundig og gennemgår tingene minutløst, inden han kommer frem med dem. Derfor forventer jeg selvfølgelig, at ministeren kan forklare mig side 12 og side 44 i det fremsatte lovforslag.

Jeg blev i formiddags stillet til regnskab i min folketingsgruppe og forsøgte – de ved jo i min gruppe, at jeg har en god og grundig handels- og købmandsuddannelse bag mig – naturligvis at redegøre for disse ting. Jeg må indrømme, at jeg overvejede på det tidspunkt at starte debatten med en kort bemærkning, fordi det var lidt uoverskueligt og bestemt ikke fremstillet på en folkelig måde, hr. minister. Men ministeren skal jo have ordet her om et øjeblik, og så afventer vi i spænding, hvorledes disse mærkværdige formler vil blive udmøntet over for Folketinget, sådan at det kan blive forstået, blive folkeligt.

I øvrigt skal jeg bare sige til ministeren, at vi godt kan være med på dette lovforslag. Vi går lige så begejstret og lige så helhjertet ind i det og vil medvirke til dets fremme, som ministeren selv gør det. Og vi lægger naturligvis afgørende vægt på, at vi får en hurtig udvalgsbehandling.

Inger Stilling Pedersen (KRF):

Nu har vi hørt en hel del om dette lovforslag. Det kommer fra EF, og der er mange positive sider; nogle mener, der er negative sider.

Kristeligt Folkeparti mener, at det er et godt grundlag, at der er mange positive ting i det, ikke mindst dette med, at man kan få at vide, hvad man reelt giver for tingene, så vi tilsiger en positiv udvalgsbehandling.

Justitsministeren (Engell):

Jeg vil gerne takke ordførerne for de fleste af partierne – de fleste af partierne, hr. Knud Lind – som har udtrykt støtte til dette forslag, hvis formål jo er at sikre en bedre forbrugerbeskyttelse.

Jeg er ganske enig i, at forslaget er meget lovteknisk kompliceret, og derfor er der selvfølgelig også, som en række ordførere har været inde på, god grund til en grundig udvalgsbehandling.

Fru Lissa Mathiasen og andre var inde på høringsspørgsmålet. I den forbindelse vil jeg gerne understrege, at både det direktiv, der er udgangspunkt for lovforslaget, og det ændringsforslag, der lå i forbindelse med EF-direktivet, har været til høring for længe siden. Og selvfølgelig ligger denne høring til grund, er blevet indarbejdet, har været kendt i forbindelse med udarbejdelsen af lovforslaget.

Når vi derudover har valgt en fremgangsmåde, hvor lovforslaget samtidig med fremsættelsen her i Folketinget sendes til høring til en lang række organisationer, er det alene af tidsmæssige årsager. Der lægger jeg også vægt på, at både Folketingsudvalget og jeg selv og Justitsministeriet får lejlighed til at vurdere de høringssvar, der kommer ind, grundigt, og jeg vil selvfølgelig også drøfte med udvalget, hvilken betydning de måtte have for udformningen af den endelige lov.

Fru Lissa Mathiasen spurgte mig, hvor helhjertet jeg går ind for lovforslaget. Man må dog gå ud fra, at ministre, der her i Folketinget fremsætter forslag, går helhjertet ind for de forslag, de fremsætter. Det gør jeg sandelig også. Men jeg overser naturligvis ikke de problemer, som kan melde sig for dele af erhvervslivet, når man skal til at indføre de beregninger, som ligger i forslaget. Derfor mener jeg også, det er rigtigt, at der er den relativt lange indkøringsperiode. Det er jo netop af hensyn til de ganske

komplexerede beregninger, som ligger til grund, at det er rigtigt med denne indkøringsfase.

Hr. Leif Hermann og også andre fandt, at beregningsformlen på side 12 var ufolkelig. Det synes jeg er en meget præcis bedømmelse. Jeg vil næsten sige, det er en venlig bedømmelse af det, der er trykt op i forhold til det, der står i selve direktivforslaget. Ikke desto mindre er formelen jo et udgangspunkt, som skal bruges i det videre arbejde, når der skal laves beregningstabeller, når man skal udforme den finanslommeregner, som bliver det praktiske arbejdsredskab for dem i erhvervslivet, som skal anvende denne lov, når den forhåbentlig er vedtaget.

Vi blæser netop ikke på dansk erhvervsliv, som hr. Knud Lind sagde. Tværtimod lægger vi vægt på, at der sker en grundig bearbejdelse af forslaget, når det er vedtaget, og at det oplysningsmateriale og de tabeller, man får, bliver udformet på en sådan måde, at de er umiddelbart anvendelige.

Når det gælder selve omkostningerne, er det her jo ikke anderledes end en række af de andre initiativer, der udspringer herinde fra dette hus, som skal indarbejdes i erhvervslivets løbende arbejde, og jeg går da ud fra, at det i disse edbtider vil være en relativt let sag for meget betydelige dele af erhvervslivet. Men det er da rigtigt, som hr. Knud Lind siger, at der kan være mindre virksomheder, hvor man ikke har rådighed over den avancerede teknik, og hvor man har brug for nogle tabeller, der er til at forstå. Derfor vil vi lægge vægt på, at det materiale, der udgår, er overskueligt og let tilgængeligt.

Også fru Kirsten Lee var inde på, at det måtte være i en sådan form, at det var tilgængeligt for de brugere, der til sin tid skulle have med det at gøre, og det synspunkt er jeg enig i.

Hr. Nør Christensen var ligesom andre inde på, at beregningsformlen på side 12 jo er matematik på et højere plan. Netop derfor er jeg meget glad for, at CD har valgt hr. Nør Christensen som ordfører, idet hr. Nør Christensen jo med sin baggrund på mange forskellige poster med indsigt i vanskelige beregninger har helt specielle forudsætninger for at kunne deltage i den videre behandling af dette forslag.

Samtidig med, at forslaget er fremsat her i Folketinget, er det som sagt også sendt ud til høring hos en lang række myndigheder og or-

[Justitsministeren]

ganisationer, og som jeg var inde på tidligere, vil høringssvarene selvfølgelig være vigtige for den videre behandling af forslaget.

Jeg er som sagt taknemlig for den tilslutning, der har været til forslaget foreløbig. Det tilsiger et forhåbentlig godt samarbejde, når det gælder den videre behandling af forslaget i Folketinget.

Knud Lind (FP):

Jeg er glad for, at ministeren gjorde en enkelt indrømmelse eller konstaterede, at der stadig væk, hvor underligt det end lyder, er nogle mindre erhvervsdrivende tilbage efter de år, hvor regeringen har været ved magten.

Men der er noget, som jeg synes er lidt uheldigt. Vi kan tænke os fru Hansen. Hun vil gerne åbne en konto i Magasin du Nord; på grund af tidernes ugunst er hun altså nødt til at få sådan en konto. For det første skal hun finde ud af, at hun skal sige, at hun ønsker at få en kreditaftale vedrørende løsøre, for hun skal nemlig købe nogle møbler. Derefter slår hun både op på side 12 og side 44 i forslaget, og dér ser fru Hansen så, at K er lig med M, K er lig med I, AK divideret med med TK (1 + 1), det er lig med K i første, lig med M i første, og så er der K i første lig med I. Så finder hun så ud af, at AK i første divideret med TK, det skulle være 1 + 1.

Og så spørger hun ekspeditricen deroppe, om hun ikke kunne forklare hende nærmere om det her, og hun begynder at slå op og taler om K – det er løbenummeret for et lån – og sådan kan man køre videre derudad.

Det er muligt, man i Magasin du Nord i edb-afdelingen efter et halvt års tid kan forklare fru Hansen det, for det er jo en forbrugervenlig lov, skal vi regne med, ikke? Det er det, ministeren slår på. Det er en forbrugervenlig lov for små Einstein'er rundt omkring, og derfor kan de godt forklare hende det.

Men det er jo ikke sikkert, de få, der er tilbage af de små erhvervsdrivende, ikke vil plumpe i på denne her, for der er jo noget, der hedder: Ukendskab til loven fritager ikke for straf. Det kan ske, fordi selv om de har forsøgt at sætte sig ind i det her, så magter de det ikke, og jeg forstod, at ministeren heller ikke var særlig meget for at oversætte disse formler.

Der sker det, at den lille erhvervsdrivende forsvinder. De få, der er tilbage, dem, som Det Konservative Folkeparti skulle have beskyttet,

og tilbage bliver kun de store. Og dér må jeg sige til SF, at jeg undrer mig egentlig, for når SF giver sit tilsagn her, så siger SF faktisk: Vi vil have de store monopoler ind på markedet; de små stakler skal ikke have lov til at overleve mere. Det er faktisk det, man siger med dette lovforslag.

(Kort bemærkning).

Leif Hermann (SF):

Hvis det nu ikke var, fordi hr. Knud Lind havde brugt Socialistisk Folkepartis navn, ville jeg ikke være gået på talerstolen, for det, hr. Knud Lind siger, er selvfølgelig noget forfærdeligt vrøvl.

Det er klart, at der ikke er nogen, der vil være i stand til at beregne omkostningerne ved indgåelse af en afbetalingshandel eller anden kreditaftale, hvis det er således, at man får stukket det dér ud som den eneste vejledning. Det fremgår faktisk også af bemærkningerne til lovforslaget, hr. Knud Lind, at der skal laves et vejledningsarbejde. Jeg lagde selv vægt på i min ordførertale, at man laver et vejledningsarbejde, og dette vejledningsarbejde kan selvfølgelig også anvendes af alle dem, som Det Konservative Folkeparti, som hr. Knud Lind siger, skulle have ansvar for.

Nu ved jeg ikke, hvorfor det særlig er Det Konservative Folkeparti, der skal have ansvaret for den mindre handel her i landet. Det kan vi andre vel lige så godt have, og jeg vil gerne gøre hr. Knud Lind opmærksom på, at en af de ting, vi må gennearbejde under udvalgsarbejdet, netop er, om den vejledning, der skal foretages, er sådan, så alle udvalgsmedlemmerne kan forstå den.

Kan alle udvalgsmedlemmerne forstå den, hr. Knud Lind, så er jeg også overbevist om, at selv den mindste detailhandel her i landet kan.

Justitsministeren (Engell):

Det er kun kort i forlængelse af hr. Leif Hermanns indlæg, som jeg var ganske enig i. Det er jo ikke sådan, hr. Knud Lind, at fordi hr. Knud Lind kaster sig ud i julehandelen, så skal han have side 12 i lovforslaget eller den lov, der til sin tid måtte være vedtaget, med. Vi taler om beregninger, som er udgangspunkt for de tabeller, der skal udarbejdes, og som senere hen vil være grundlaget for de handlende og for erhvervslivet. Dér er det, som hr. Leif Hermann

[Justitsministeren]

også var inde på, sådan, at det materiale, der vil udgå, naturligvis vil have en form, så den kan anvendes umiddelbart uden specielle forudsætninger og andre forudsætninger end dem, der kræves, når man i øvrigt driver erhvervs-virksomhed og er tvunget til at efterleve landets lovgivning og regler.

(Kort bemærkning).

Knud Lind (FP):

Efter ministerens sidste indlæg kan jeg forstå, at de tabeller, der nu skal ud, altså også skal kontrolleres i Justitsministeriet. Sådan må det forstås. Ellers hænger det jo også stadig væk både på fru Hansen og på den mindre erhvervsdrivende.

Så vil jeg godt sige til hr. Leif Hermann, at uanset hvordan man vender og drejer det – man kan f.eks. både sludre om tyngdekraft og andre ting – hvis man virkelig skal til bunds i det, så er man altså nødsaget til at gå ned og kigge på formlerne. Og det er fru Hansen også. Og det er de mindre erhvervsdrivende også, medmindre fru Hansen har tillid til, at Justitsministeriet vil kontrollere samtlige tabeller, der bliver sendt ud. Det er altså en ekstra bureaukratiseringsanordning, der skal sættes ind, for ellers har lille fru Hansen ikke nogen garanti for noget som helst.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Henning Rasmussen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Op-hold). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden:**Første næstformand (Henning Rasmussen):**

Der er ikke mere på dagsordenen.

Fra medlem af Folketinget *Bertel Haarder* (V), der har orlov på grund af midlertidig udsendelse i offentligt hverv, har jeg modtaget meddelelse om, at han fra og med den 30. november atter kan give møde i Tinget. Stedfortræderens, *Pia Larsens*, hverv som midlertidigt medlem af Folketinget ophører herefter fra nævnte dato at regne.

Der er foretaget ændringer i følgende udvalg:

Sundhedsudvalget (23/11 89):

Udtræder: Rosing (S)

Nyt medl.: Dorte Bennedsen (S)

Udvalget for Forretningsordenen (23/11 89):

Udtræder: Tove Niemann (FP)

Nyt medl.: Aage Brusgaard (FP)

Kirkeudvalget (23/11 89):

Udtræder: Ingerlise Koefoed (SF)

Ny stedf.: Birthe Hansen (SF)

Udvalget for Forretningsordenen (24/11 89):

Udtræder: Tove Niemann (FP)

Nyt medl.: Aage Brusgaard (FP)

Folketingets næste møde afholdes i morgen, onsdag den 29. november 1989, kl. 13.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den i salen opslåede dagsorden.

Mødet hævet kl. 16.38
